CRNA GORA
JU DJEČJI DOM "MLADOST"
B I J E L A

Broj: 1666
Datum: 04.11.2024.god.

Na osnovu člana 131 stav 1 tačka 2 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti (Sl.list CG br.27/13,01/15,42/15,47/15,56/16,66/16,01/17,31/17,42/170 i 50/17,59/17,145/21,03/23,48/24), Odluke o organizovanju javne ustanove za smještaj djece bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama (Sl.list RCG br.11/06, Sl.list CG br.13/14, 5/19), Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja u prihvatilištu-skloništu (Sl.list CG br.76/19) i člana 3 stav 1 i 2 Pravilnika o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite (Sl.list CG br.38/18,76/19,16/21,84/21,59/22), direktorica Doma donosi:

PROGRAM PRUŽANJA USLUGE

"PRIHVATILIŠTE ZA ZAŠTITU DJECE OD NASILJA U PORODICI"

UVODNE NAPOMENE

„Prihvatilište za zaštitu djece od nasilja u porodici" predstavlja jednu od četiri nove usluge za pomoć i podršku djeci i porodici, koje su predviđene Planom transformacije JU Dječji dom „Mladost" Bijela, koji je usaglašen i usvojen u novembru mjesecu 2015.godine, u skladu sa članom 117 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.
Ova usluga je namijenjena zaštiti djece od nasilja u porodici, uzrasta do 18 godina, sa cijele teritorije Crne Gore.
Prihvatilište pruža privremeni smještaj, pomoć i podršku djeci sa različitim traumatskim iskustvima zlostavljanja i zanemarivanja u porodici, sa ciljem da se saniraju posljedice traume, uz uvažavanje individualnosti svakog djeteta, te njegovog prava na participaciju i dostojanstven život u zajednici. U Prihvatilištu je svakom djetetu obezbijeđen multidisciplinirani pristup, koji se sprovodi od strane stručnih radnika, i saradnika na poslovima njege.

CILJNA GRUPA

Usluga dugotrajnog smještaja se obezbjeđuje djetetu koje je žrtva ili svjedok zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva.

Karakteristika ove ciljne grupe je iskustvo zlostavljanja i zanemarivanja. Ova djeca su često bila izložena traumama, usljed porodičnog nasilja, kao i zanemarivanju, eksploataciji, ili nasilju koje je direktno usmjereno na njih (fizičko, emocionalno, seksualno). Ova kategorija djece najčešće ima različita povređujuća iskustva, koja su doživjela tokom odrastanja, u interakciji sa roditeljima ili osobama, koje brinu o njima.

Kapacitet Prihvatilišta iznosi 5 mjesta.

Smještanje korisnika u Prihvatilište je dugotrajno, i traje najduže 12 mjeseci.

STANDARDI USLUGE

JU Dječji dom „Mladost" Bijela (u daljem tekstu pružalac usluge), obezbjeđuje:

- odgovarajući stambeni prostor;
- materjalne uslove;
- smještaj u skladu sa polom i uzrastom korisnika;
- ishranu i dostupnost zdravstvenih usluga;
- održavanje lične higijene i higijene prostora;
- sigurno okruženje;
- razvoj potencijala i osnaživanje korisnika;

Osnovni cilj uspostavljanja ove usluge je prevencija, odnosno sprječavanje da zanemarivanje, zlostavljanje ili eksploatacija djeteta, proizvede trajne negativne posljedice po njegov razvoj.
U procesu ostvarivanja ovog cilja preduzimaju se sljedeće mjere i aktivnosti:

- **Prekid lanca ponašanja, koje proizvodi zanemarivanje zlostavljanje i eksploataciju,** na način da se stvori bezbjedno okruženje za dijete, kao i da se poštuje model kontakata koji isključuje dalje zanemarivanje, zlostavljanje i eksploataciju;
- **Oporavak djeteta od traume i gubitaka prouzrokovanih zanemarivanjem, zlostavljanjem ili eksploatacijom,** na način da se omogući zadovoljavanje potreba djeteta, prorade emocije djeteta koje su posljedica traume, kao i da se djetetu omogući učenje vještina za prevladavanje traumatičnog iskustva i samozaštite;
- **Stvaranje uslova u kojima će djetetov razvoj da se odvija bez rizika, ili sa što manje rizika od novog zanemarivanja, zlostavljanja i eksploatacije,** na način da se dijetu omogući održavanje kontinuiranog kontakta sa značajnim osobama iz njegove porodice i okruženja, priprema djeteta za novu sredinu, kao i praćenje i podržavanje kontakta djeteta sa osobama koje će u budućnosti brinuti o njemu.

Prostor u kome funkcioniše „Prihvatilište za zaštitu djece od nasilja u porodici" predstavlja izdvojen stambeni prostor, u okviru posebnog stambenog objekta, u krugu objekta pružaoca usluge, povrsine 135 m2, i njegov **kapacitet predviđen je za boravak pet korisnika**. Prostor posjeduje priključak na električnu, vodovodnu, kanalizacionu, telefonsku i internet mrežu, ima obezbijeđeno grijanje i provjetravanje, kao i podove od neklizajućeg materjala. Ovaj stambeni prostor ima poseban ulaz, a sastoji se od dva dnevna boravka, dvije kuhinje, dvije trpezarije, tri spavaće sobe, sobe za stručnog radnika i tri kupatila. Ulaz ovog prostora pokriven je video nadzorom, a prostor je potpunosti opremljen svim neophodnim namještajem i ostalom opremom, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

Prihvatilište posjeduje poseban prostor za prijem korisnika.

STRUČNI RADNICI I SARADNICI

U rad sa djecom uključenia su dva stručna radnika i pet saradnika na poslovima njege.

POSTUPAK PRIJEMA KORISNIKA

Pružalac usluge obezbjeđuje prijem korisnika 24 časa dnevno, sedam dana u nedjelji. Dijete se smješta na osnovu rješenja nadležnog centra za socijalni rad, ali ukoliko je prijem izvršen bez ovog rješenja, pružalac usluge o ovoj činjenici obaviještava nadležni centar za socijalni rad, koji je u obavezi da rješenje o smještaju uz prateću dokumentaciju, shodno zakonu, podzakonskim aktima i internoj proceduri pružaoca usluge za prijem i otpust korisnika, dostavi u roku od tri dana.
Tokom prijema pružalac usluge prikuplja podatke o djetetu, koji su neophodni za pružanje usluge, a odnose se na:

- Sposobnost komunikacije;
- Događaje koji su prethodili dolasku djeteta;
- Podatke o drugim licima koja su važna za dijete;
- Sposobnost djeteta da se stara o sebi;
- Trenutne fizičke sposobnosti i ograničenja, psihološke i zdravstvene potrebe.

Dijete se smješta u određeni dio prihvatilišta, po potrebi mu se obezbjeđuje zdravstvena pomoć, uz istovremeno realizovanje aktivnosti u cilju njegove emocionalne stabilizacije i smanjenja straha.
O načinu dolaska djeteta u Prihvatilište, pružalac usluge sačinjava službenu zabilješku, i izvještaj o njegovom prijemu, na propisanim obrascima.

DOKUMENTACIJA O KORISNIKU

Pružalac usluge vodi evidenciju o korisniku, a takođe posjeduje i knjigu dnevnih događaja.
Pružalac usluge za svakog korisnika formira dosije, koji sadrži sljedeću dokumentaciju:

- Rješenje organa starateljstva o utvrđivanju prava na korišćenje usluge;
- Početni plan usluge organa starateljstva;
- Rješenje o starateljstvu;
- Medicinska dokumentacija;
- Podatke o obrazovnom statusu;
- Individualni plan rada sa korisnikom;
- List praćenja;
- Zaključak ponovnog pregleda;
- Izvještaj o korisniku;
- Upravni i drugi akti, i dopisi.

PROCJENA I PLANIRANJE

Procjenu potreba korisnika vrši stručni radnik pružaoca usluge, na osnovu razgovora sa korisnikom, roditeljem, starateljem ili stručnim radnikom nadležnog centra za socijalni rad, i drugim licima značajnim za korisnika. Stručni radnik takođe vrši uvid u dokumentaciju koja se odnosi na korisnika, te tom prilikom procjenjuje stanje, potrebe, snage i rizike korisnika, na osnovu kojih se određuje vrsta i stepen podrške koja je korisniku potrebna.

Procjenu zdravstvenog stanja korisnika vrši saradnik na poslovima njege, na osnovu razgovora sa korisnikom, i uvidom u zdravstvenu dokumentaciju.
Stručni radnik vrši procjenu obrazovnog statusa korisnika, kao i njegov nivo funkcionisanja, u odnosu na kalendarski uzrast, mogućnosti i potrebe za školovanjem, plan učenja, procjenu navika, sposobnosti, potreba i rizika.
Pružalac usluge izrađuje individualni plan rada sa korisnikom, na osnovu početnog plana usluge organa starateljstva, i podataka dobijenih tokom postupka procjene, u roku od sedam dana, od dana prijema korisnika.
U izradi individualnog plana rada sa korisnikom, osim pružaoca usluge učestvuju organ starateljstva, korisnik, članovi njegove porodice, i druga lica važna za korisnika.
Individualni plan rada sa korisnikom sadrži podatke o planiranim aktivnostima koje se tiču zdravstvene zaštite (praćenje zdravstvenog statusa, zakazivanje pregleda, sprovođenje medicinske terapije i sl.), kao i planiranje aktivnosti koje se tiču školovanja, planiranja budućnosti, kontakata sa porodicom i drugim značajnim osobama za korisnika. Ovaj dokument sadrži planirane aktivnosti, koje se tiču psihološke podrške korisniku, kroz rad na životnim gubitcima, i traumi.
Individualni plan rada sadrži ciljeve koji se žele postići pružanjem usluge, aktivnosti koje se preduzimaju, očekivane ishode, vremenski okvir u kome se realizuje plan usluge, rok za ponovni pregled, podatke o licima odgovornim za realizaciju plana.

RAD SA KORISNICIMA

U radu sa korisnicima primjenjuje se individualni, grupni i individualizovani rad u okviru grupe, u zavisnosti od potreba, sposobnosti i stanja korisnika. Sve mjere i aktivnosti koje se preduzimaju imaju za cilj saniranje posljedica traume, obezbjeđivanjem multidisciplinarnog pristupa, uz uvažavanje idividualnosti svakog korisnika.

Stručni radnik zadužen za korisnika obavlja najmanje jednom sedmično razgovor sa korisnikom. Razgovor se vodi u zasebnoj prostoriji, individualno, i neophodno je da isti bude osmišljen u skladu sa individualnim planom rada sa korisnikom. Stručni radnik razgovara sa korisnikom na sljedeće teme:

- Kako razumije razloge izdvajanja iz porodice, i smještaj u Prihvatilište;
- Ko su značajne osobe u životu korisnika (mapa);
- Školovanje;
- Odnosi sa drugim korisnicima;
- Prijateljstva, partnerski odnosi;
- Gdje i kako bi želio da živi;
- Tekući događaji i doživljaji.

O razgovoru sa korisnikom, stručni radnik sačinjava službenu zabilješku.
Stručni radnik posjeduje vještine grupnog rada, kao i osnovne savjetodavne tehnike.
Stručni radnik organizuje radionice za korisnike, a teme značajne za obradu su:

- Pravo na život bez nasilja;
- Reproduktivno zdravlje;
- Odnosi sa značajnim osobama;
- Samostalnost i sl.

Stručni radnik u saradnji sa organom starateljstva, u skladu sa individualnim planom rada sa korisnikom, organizuje i realizuje kontakt korisnika sa njegovom porodicom i za njega značajnim osobama. Stručni radnik prati kontakt korisnika sa porodicom i značajnim osobama, te sačinjava izvještaj o istom.

U radu sa korisnikom stručni radnik primjenjuje sljedeće programske tehnike:

- Primjena režima dana;
- Pomoć u učenju;
- Svakodnevni vaspitni uticaj;
- Rad na životnoj priči (knjiga života);
- Radionice i druge forme grupnog rada;
- Edukativni bioskop;
- Genogram;
- Zaštita korisnika žrtve/svjedoka u krivičnom postupku (priprema korisnika za sud);
- Defektološke vježbe;
- Modelovanje i druge bihejbioralne tehnike.

Saradnik na poslovima njege obavlja prvi zdravstveni intervju i osnovni tjelesni pregled na prijemu korisnika.

- Od prvog dana smještaja uvodi dijete u redovne higijenske procedure, i zadužen je za higijenu djeteta i grupe u cjelini;
- Zadužen je za kompletnu zdravstvenu dokumentaciju djeteta, koju analizira neposredno prije i tokom smještaja;
- Sačinjava plan medicinskih usluga za dijete, u saradnji sa stručnim radnikom, neposredno nakon smještaja;
- Prilikom odvođenja djeteta u zdravstvene ustanove, radi pregleda i medicinskih tretmana prati dijete i stara se da se medicinske procedure realizuju na način kako je to planirano;
- Osmišljava i realizuje radionice iz oblasti očuvanja zdravlja za djecu (zdravstveno preventivne radionice, savjetodavni razgovori na temu zaštite zdravlja i sl.);
- U postupku otpusta djeteta kompletira njegovu zdravstvenu dokumentaciju, i daje informacije i uputstva za dalji tretman.

PONOVNI PREGLED I INTERNA EVALUACIJA

Pružalac usluge dužan je da izvještava organ starateljstva o korisniku, u rokovima utvrđenim u individualnom planu rada sa korisnikom.
Pružalac usluge najmanje jednom godišnje sprovodi internu evaluaciju kvaliteta pruženih usluga, koja uključuje ispitivanje korisnika, članova njegove porodice i drugih lica važnih za korisnika.

Ovaj Program pružanja usluge u Prihvatilištu za zaštitu djece od nasilja u porodici stupa na snagu danom donošenja.
Stupanjem na snagu ovog Programa pružanja usluge u Prihvatilištu za zaštitu djece od nasilja u porodici prestaje da važi Program pružanja usluge u Prihvatilištu za zaštitu djece od nasilja u porodici broj 793 od 05.06.2024. godine.

ЦРНА ГОРА ЈУ ДЈЕЧЈИ ВРТИЋ "МЛАДОСТ" БИЈЕЛА

DIREKTORICA
Marela Savić, dipl.pravnica